

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಇರಬಹುದು. ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಹಳೆಯ ಕಂದಾಯ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಈಗಿದೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಸೂಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲ ಹಳೇ ಕಂದಾಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು.”

Sri D. DEVARAJ URS.—So it does not refer only to Hunsur. Let him understand the statement that I made on the floor of the House then. It refers to places wherever tax was increased and it is not referring to Hunsur only.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಆಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ :

“ಈಗಿರುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇದೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಭೂಕಂದಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಇಂದು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾಳೆಯೇ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರೀಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅರಿಕೆಮಾಡುವುದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತನ್ನಿ, ಹಾಗೆ ತರುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವೇನಿತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲುಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಬಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ರಿಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಕಂದಾಯ ಠರಾವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಭೆ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಿಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೂ ವಸೂಲುಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು, ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಡ್‌ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.”

ಇದು ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್. ಇದಾದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ತರೀ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಥವಾ ಖುಸ್ತಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಯೂ ಆ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡ್ಯಾನ್ಯರ್ ಕಂಟು ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುಗುಮುರುಗು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆಗೆ ಕಡಿಮೆ.

Sri H. V. KOUJALGI.—You are also playing the part of Daniel. I will tell you.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ವಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.”

The Hon. Minister must understand that he is talking in the Assembly and not making a public speech anywhere else. He has given a clear assurance and in that he has not referred to a particular class of land and now he cannot say that we should read in between the lines.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir I have not yielded.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, the Hon. Minister yielded and I have been permitted to speak. When it is inconvenient for him he says that he has not yielded.

4-00 P.M.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, I have been arguing in the Court for the last 30 years, and I am not afraid of him.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I have not yielded; I have already held the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request both the members to resume their seats. ಈಗ ಇದು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇದ್ದದ್ದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಸ್ಟೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಲಿ. ಅದರ ಕಾಪಿನ್ ತಮಗಿರಲಿ ಕೊಡು ತ್ರೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ರವೆನ್ಯೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Today we have to take up the Demands of Social Welfare Department. I appeal to the hon. Members not to prolong this discussion. I request the Hon. Minister to conclude.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I am on the point of completion.

Sri V. N. PATIL.—The Chair was pleased to state that after the Minister's statement, the Demands pertaining to Social Welfare will be taken up. These demands should be discussed for one full day.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—This is what Sri Koujalgi has said :

“ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಇದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ದುರಸ್ತಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳ್ಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಿರಿ, ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಷ್ವ ಪೇಮೆಂಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.”

This is the statement made by the Hon. Minister. But, it has not been implemented.

Sri H. V. KOUJALGI.—I have implemented it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂತ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅದನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರಿಜಿಸನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಮಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸೆಟ್ ಅಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಈಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.”

SRI H. V. KOUJALGI.—I have already answered this question.

SRI K. H. PATIL.—Sir, I have raised a point. It is for the Chair to consider it as a Point of Order or a Privilege issue. The Hon. Minister has remarked about the prestige and character of the members. I requested him to withdraw those words. If he does so, I feel it an obligation. But, if he does not do so, I would like to raise it as a Privilege issue, because it is a matter which affects our prestige and character. There is no compromise on a matter where our self-respect is at stake.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Member knows the Rules.

SRI K. H. PATIL.—I know the rule. Does the Hon. Minister want to steal the property and bring it for the use of the Congress Party? I appeal to the good sense of the Hon. Minister to withdraw his words in the interest of maintaining decorum of the House.

SRI H. V. KOUJALGI.—I have not stated that all the members are going and instigating the people not to pay the land revenue. Whatever I have stated is on record. Some of the members are asking the people not to pay till it is reduced. There is no question of my withdrawing those words; I am not withdrawing them.

SRI L. SRIKANTIAH.—Sir, is this the way the Hon. Minister should behave? He is a person holding a very responsible portfolio. I am very much ashamed about his attitude.

SRI K. H. PATIL.—Can a Minister, without naming a person, make a remark affecting the prestige and character of a person?

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Minister has not made any such remark. He stated that he did not say like that.

SRI K. H. PATIL.—Sir, the records may be perused. First he said ‘members of this House’ and now he corrects himself by saying ‘some members of this House’. ‘Some members’ mean some of us are included. When the Hon. Minister is making a statement, I think, he is making a responsible statement. Sir, whether it is the Chief Minister or anybody, when he is making a statement, he must be courageous enough

to name those persons and take the consequences. I want a Ruling. have been patiently hearing his statement with great respect to him. Being in the Ministry, he should not take advantage to condemn the members of the House. This is no good and this is no democracy. I request you to give your Ruling, Sir. I know how to attack these people. Tomorrow, I can use your Ruling to condemn these people. How can any person make a remark affecting the prestige and character of a person?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No such thing has happened.

Sri K. H. PATIL.—Have I ever said : 'don't pay land assessment'. I have equal responsibility. Today the Hon. Minister may be there ; tomorrow I may occupy that position. I know my responsibility and I know how to run the administration. My village is the first village to pay land revenue. Is he not courageous enough to point out that such and such a member has said like that ? Let him be specific. I want a ruling Sir. If you reserve it for some other day, I have no objection.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already given the ruling that there is no point of order. The rule is that members should speak patiently further one member should not attack another member.

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, I would like to submit that the Hon. Minister while making a statement is showing physical strength as a Minister. This is not the first time. Even when hon. Sri Shivappa was asking for clarification to some call attention Motion Hon. Minister Sri Lakkappa also showed his physical strength. I want to know whether these Ministers think that they are all in all in this country ? They must know first that they are servants of the people and they are more so servants of this House. They have to answer to all our questions and furnish information to every point raised by hon. Members here. They are not our Masters, or Maharajas, or Nawabs, or Palegars. They are there to do executive job and they are there as trustees of the State. If this is the way in which hon. members are to be treated by these Hon. Ministers, wherever they go they would be greeted with black flags, and unless the hon. Members are treated in a dignified manner, I think, an unruly and an ugly atmosphere will be created in this House. Therefore, I warn the Hon. Ministers to be careful.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕಾಜಲಗಿ.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ವಿಷಯವನ್ನು ರೀ-ಹಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲ ಇದೆ ! ಹಳೆಯ ದರದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹಳೆಯ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭವುಂಟೇ ಎನಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಈಗ ಇದ್ದು ಕಾಯಿದೆ ದುರಸ್ತಿ ಅಗುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲೇ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ರೂಢಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಸರಿ ಯಾದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದಂಥ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಈ ಸಭೆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿರಬೇಕು. ಉಪಯುಕ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿದರು. ನಮಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಅದ ರಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿ ಶ್ರೀಲೆನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳೆಯ ದರವಲ್ಲೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹುದೂರ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನು ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮುಗಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ವಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯವೇನೂ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಆರೋಗೀಕರಿಸಿ, ಡಿಕ್ಲೇಟರ್ ತರಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಿಹೇವಿಯರ್—ಆರೋಗೀಕರಿಸಿ ಬಿಹೇವಿಯರ್ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪೊರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ರಿಕಾರ್ಡಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿಯಾದಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ವರದಿಯು ಕಾಫಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೂ ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ತರಹ, ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಚೀಫ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೂ ಇವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಬೇರೆ ವಾಖ್ಯಾ ನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅವರು ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಯಾಗಿ ಬೇರೆ ವಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now the matter is closed. We can take up the next item.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—No Sir, The matter cannot be closed.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಧೀರ್ಘವಾದ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ದೇಶದ ರೈತರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಂಬಿಸಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ನಿಂದ ಅದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ರೈತರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನಗಳಿಂದ ಒಟನ್ನು ಪಡೆದು ಗೆದ್ದು ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಖರ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವು ಜಾರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒದಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಏನು ಒತ್ತಾಯ ಬಂತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಯ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಂಚನೆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಜನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ಯಾವತ್ತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಗಿ.—ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಮೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ಹೂಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಆ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಮಾಡುವುದು ಒಂದು! ಈ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅಚರಣೆಗೆ ತರುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ತಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂದು ನಡೆಯದೆ ಘೋರ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವೇ ಒಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಆ ಕಛೆಯವರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯದೆ ರೈತರನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಅಡುಮಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯನ್ನೇ ಮುರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೃಣಮಾತ್ರವೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಬಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಾದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷ. ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಹಾತ್ಮರು ಸಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಕೂಡ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Hon. Members from the Opposition Squatted on the floor in the Chamber)

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House now stands adjourned for half-an-hour.

The House adjourned at Thirty Minutes past Four of the Clock and reassembled at Ten Minutes past Six of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

MR. SPEAKER.—The hon. Members squatting on the ground may please occupy their respective seats. Under the procedure it is very necessary for the Hon'ble Members to occupy their respective places.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಂದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನೇ ಮಾತನಾಡಿರಲಿ, ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎರಡು-ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಈ ತರಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1968ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, 1965ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಳೇ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—Does the Minister want to say anything in the Matter ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಸಭೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ತಾವು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The Chair is powerless. As it is not possible to carry on the business, I adjourn the House. Now, the House will rise to-day and meet again at 1 P. M. on Monday, the 17th March 1969.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 17th March 1969.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, 17th March 1969

The Assembly was scheduled to meet at 1-00 P.M. on Monday, 17th March 1969.

Mr. SECRETARY.—I am directed by the Hon'ble Speaker to announce that the House will meet at 3.00 P.M.

(The Secretary again announced that the House would meet at 4-00 P.M.)

The House re-assembled at Four of the Clock.

Mr. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALA) in the Chair.

Mr. SPEAKER.—I am glad to announce that Government and Opposition have come to an understanding.

I request the members who are not occupying their seats to resume their seats.

(Members who were squatting on the floor then resumed their seats).

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs wants to make a statement. He may do so.

**Statement of the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs
re: Collection of Land Revenue and amendment to the Mysore
Land Revenue Act.**

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, Government have already expressed their desire to bring a comprehensive amending Bill to amend the Land Revenue Act. The Bill would be introduced in the Assembly in the first week of April for consideration and passing. In the meanwhile Government would issue instructions not to take any coercive steps for collection of land revenue in the State.

**Statement of the Speaker *re* : Events during the observation
of Dharana by the Opposition Members since 14-3-1969.**

Mr. SPEAKER.—I beg to report to this august House about events that took place after the adjournment of the House on Friday last. The hon'ble members know that the Assembly Chamber and its precincts are in the custody of the Speaker.

On Friday, the 14th March, as the hon'ble members are aware, the House had to adjourn without transacting the scheduled business. Some hon'ble members instead of sitting in the seats allotted to them, squatted in the gangway when the House was sitting and also continued to sit after the House adjourned on that day. These hon'ble members have used the Chamber of the House for purposes of demonstration and other purposes prohibited under the parliamentary conventions.

It is a parliamentary convention that the chamber of the Assembly should not be used for purpose other than the meeting of the House. Hon'ble members have to leave the precincts of the House one hour after the adjournment of the House. In Lok Sabha in 1965 a member was removed from the precincts of the House, *i.e.*, the lawns of the Parliament House one hour after the adjournment of the House. Accordingly, I brought to the notice of the hon'ble members who were demonstrating in the chamber, the convention and requested them to leave the chamber. But the hon'ble members refused to leave the Chamber and continued to occupy the chamber for demonstration purposes on Saturday the 15th March also. There were two courses open to me under the circumstances. The one was to remove the members as was done in Lok Sabha. The other was to leave the matter to the House when it re-assembled to take such action as it deemed fit. I did not adopt the first course as I thought better counsels would prevail in course of time and that this Hon. House should have an opportunity to consider the matter. So I decided to adopt the second course *i.e.* leave it to the House to take such action on the hon'ble members who have used the chamber for demonstration purposes. The hon'ble members have continued their demonstration on Sunday and the demonstration is continued today also. I leave it to the House to take such action as it deems fit.

In this connection I have to report with great regret the conduct of the hon'ble member Sri Azeez Sait who used the chamber for demonstration purposes. I was sitting in my chamber along with some hon'ble members on Saturday the 15th March. I received a telephone call from the said member who threatened that he would set fire to the chamber and break its glass panels. I requested him to come to my chamber and speak. He acceded to my request and came to my chamber. Again he stated as follows in my chamber in the presence of some hon'ble members and others :

“ We have collected scraps of papers to set fire to the Assembly Chamber, and that we would set fire to it and break glass

panels unless our demand regarding food stuffs is satisfied within half-an-hour."

He further stated that he was not elected to the Hon. Assembly after resigning Government service (probably he was referring to my resigning the membership of the Mysore Public Service Commission and seeking election to this Hon. House.)

I have brought this matter also to the notice of the House for such action as the august House deems necessary.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಅರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವಾಗ ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನೇಗೌಡರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ತಾವೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಏನು ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ವಿವೇಕಯುತವಾದ, ಗೌರವಯುತವಾದ, ಜವಾಬುದಾರಿಯುತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸದ ಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಸರಕಾರ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು, ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುವಂತಹದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂತಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಆಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲವೆ. ಜನತೆಗೂ, ನಮಗೂ ಸರಕಾರದವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಆ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಆಸನದಿಂದ ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೇ ಕುಳಿತದ್ದು ನಿಜ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನು ಹಿಂದಾಲಿಸಿ, ಕುಳಿತದ್ದು ನಿಜ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರಿ, ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ. ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ ಇದಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬರಾತ್ತಾರವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದೂ ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ನಿಮಗೇನು ತೋಚಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದಿರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ರಮವಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಆಪೊತ್ತು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದುದು ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಮೊದಲು ಮನೆಯ ಒಳಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಬರದಂತೆ ತಡೆ ಹಿಡಿದದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರ ಎಂದು ನಾವು ಮೊದಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯುರಾ ಗೇ ಅಥವಾ ಜೈಲನವಾ ಅಥವಾ ಬೇರಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ದೈವರು ಯಾರನ್ನೂ ಏಕೂ ಅನ್ನದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋದಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲ್ಲ. ನಾವು ಜವಾಬುದಾರಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಖರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ, ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಉಷ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ಇದು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯೇ? ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ಯಾಂಟೀನು ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತೇನು? ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಉಪವಾಸ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅನ್ಯ ಕೊಡದೇ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೋ?

ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಿಡು ತ್ಯದೋ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಪಂಡಾಡೆನರೋ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೋ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಮಾರ್ಪರ್ ಆಗಲಿ, ಪೊಲೀಸಿನವರಾಗಲಿ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬೀಸಾಕಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಲ್ಲೇ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನಮಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಿಡಿಯಿಲ್ಲ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ನಾವು ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಾಗಿದ್ದರೇ ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 17 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1968ರಂದು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಭೂಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದ್ದ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೇ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಮಿಸಿತು. ತಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯಂತೆ ಸ್ಥಳ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಫಾಯಿದ್ ಹನುಮಂತ ಕಂಗಾರಾಟದಲ್ಲೆ ಏನೇನೋ ಅಂದಿರಬಹುದು. ಅದು ಆಕೋಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತೇ ಹೊರತು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲ. ನಮಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಯವ ರಗ್ಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂತಾದ ಇದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರಂತಕ್ಕಿಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತ ಹೇಳಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಬಿಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹೊರಿಸುತ್ತೀರಿ? ತಾವು ಆಕ್ರೋಷ ದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಪೊಲೀಸನವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಯವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಮತ್ತೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ? ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಏನೋ ಒಂದು ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಾದರೆ ಈ ಸಭೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಈಗ ಅನುಭವಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೀವಂತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ನಿಮಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಅಭಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕಾಣದೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದವು, ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಬೈಸಿಂಡ್ಲಿ ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ನಾನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ಆಡಿ ನಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ತಪೋ ಸರಿಯೋ, ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಷಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಲೇಬಾರದು, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ

ಉಲ್ಲೇಖವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪು. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಹಾಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಪೂರ್ವನಿಯೋಜಿತ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಅಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ರಾಜ್ಯದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ, ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೂ ಅಧಿಕಾರ ಗೃಹಣದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇದು ಅದಮೇಲೆ ನಮಾಜವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಯಿತು. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗುರಿ ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತು ಒಂದೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆ, ಆಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಾಧನಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಿಮೆಡೀಟೇಟೆಡ್ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಉಂಟು. ಅದರಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಏನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಗ ಊರಿನವರು 4 ಜನ ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಲೆಡ್‌ಜೆಚೆರ್ ಹೋಮಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾಯಕರ ಅನುಮತಿ ಮೇಲೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಮಾತನಾಡದೆ ನಾನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾತಿಗೆ, ಕೃತಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೀರ್ಡ್‌ನ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿ, ಈ ಬಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಭಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂಥ ರೋಗಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರೂ, ಸಂಸದೀಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಬಂದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸಾರವರು, ಕೊಲ್ಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು, ಅನೇಕರು ಬಂದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಹನವಾಗಿ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ನಾವು ಆಭಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಘಟನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. Please do not rub us on the wrong side. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಭೆ ಯಾವತ್ತು ಸೇರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ತಮಗೆ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆವು. ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಏನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಓದಿದೆವು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಗುದ್ದುಟತನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದದ್ದು ಏನಂದರೆ ಒಳಗಡೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಒಳಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಗುದ್ದುಟತನವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಏನು ಊಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರೆ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತದೆ, ಎರಡು ಮೂರು ದಿನದಿಂದ ಇದ್ದ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಒಳಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಅಂಡರಸ್ತಾಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಅನುಕಂಪ ಈ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನೂ ರೈತರು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನೂ ರೈತರು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ದುಯವಿಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ, ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಅಥವಾ ಮೊದಲು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಮೊದಲು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒಂದು ಅಂಡರಸ್ತಾಂಡಿಂಗ್ಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ.....

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihara).—Sir, one correction. ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪದಶಃ ಓದಿ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಸಭೆಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಚಾರವಿವರಣೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಓದಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಾಗಲೇ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು, ವತ್ಸ ಈ ವಿಷಯ ಮರುಕಳಿಸುವುದು ಬೇಡ, ಟೈಫಾಯಿಡ್ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮರುಕಳಿಸಿದರೇನೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರನ್ನೇ ಸಲ ಮರುಕಳಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಮರುಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹಸಿದಿರುವಾಗ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ words do not convey the meaning what he says when once a man is in hungry stomach ”

5-00 P.M.

The words do not convey the meaning what he says. When once the man is in hungry stomach, such things happen.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ಪ್ರಸಂಗ ಬೇರೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಏನೋ ಅದದ್ದು ಅಗಿಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದನ್ನು ಲಂಬಿಸುವುದು ಬೇಡ, ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಪುಷ್ಟಿ ಕರಿಸಿದರು, ನಾವು ಕಲೆತಾಗ ಏನು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದು ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರಿಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆ. ಇದುವೇರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿ ಮುಂದುವರಿದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಅದು ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ. ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಗಡೆ ನಮ್ಮ ಕತೆ ತಿರುಗಿತು, ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರವೋದಕವೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವರೇ ಕಾರಣರು. ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಚರ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು, ಅದರ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಗಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ, ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆಗಿರುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಕಡಿ ವಾತಾವರಣ ಈಗೇನು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೋ ಬಗೆಹರಿಯಿತು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದೆವು. ಆರ್ಟ್ ಈಸ್ ವೆರ್ ದಟ್ ಎಂಡ್ಸ್ ವೆರ್ ಎಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಗರಾಟೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನೋಡಿ ನನಗಾದರೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಹೀಗಾಯಿತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಚಿಲಫೋನ್ ಕರೆ ಬಂತು, ರಾತ್ರಿ ಏನೂ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರಬಲ್‌ನವರಿದ್ದೇವೆ; ರಾತ್ರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದೆವು, ನಂತರ ಮಲಗಿದೆವು, ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ನಾವು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು, ಇದು ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ರಾಂಜಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಅಶ್ವನವರಿಗೆ ಕಾಯಿರೆ ಜುಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಫೋಲ್ಡ್ ಆಫ್ ಆಫ್ ಆಫ್, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ, ಅವರು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ತಮಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಕಡಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎರಡು ದಿವಸ ಕಾನೂನು ಭಾಗ ಹಾಗಿರಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಸಿ, ನಾವು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ನೀವು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಬಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ, ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರಂತೆ ನಾನು ಹೋದೆ, ಆಗ ಇನ್ನೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನಿಮಗೆ ಕಾಲು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸಂತುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು

ಬಂದು ನೂಲನ್ನು ತಂದುಹಾಕಿದ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ನಂಜೇಗೌಡ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗ್ಯಾಸ್ಸಿಕ್ ಟ್ರಬಲ್ ಇದೆ, ಅಜೀಜ್ ಸೇಟಾರವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಸಿವೆಯಾಗಿದೆ, ರಾತ್ರಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು, ಅಜೀಜ್ ಸೇಟಾರ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಾಗಿ ಮುಂತಾಗಿ ಏನೇ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲರಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಆಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನೊಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅವಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ವಿಧಾನಸೌಧ ನಮ್ಮದು, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮನೋಭಾವನೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿರಚಾವನ್ನು ಇನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡೋಣ, ಎಂ? ಈನ್ ಹ್ಯೂಮನ್, ಟು ಫರ್‌ಗಿವ್ ಈಸ್ ಡಿವೈನ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಈಗಲಾದರೂ ಜೈಜರಿ ಬೆಂಚಿನವರು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಹಳ ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲೋಧ ಪಕ್ಷ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಇಲ್ಲ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಎಲೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೇ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡದೆ ಪೂರ್ವಾಪರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕೌಜಗಿರಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಜನ್ಯದ ಮನುಷ್ಯರು ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಪ್ರವೋದೇಷವನ್ನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿರಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಸ್ನೇಹ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದೆ, ನಂತರ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದಂತೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆವು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾತುಕತೆಗಳೆಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅವರು ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ರುಜಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಾವು ಒಂದು ಆಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟಾರವರ ಮಾತು ಬಂದದ್ದು ಕೇಳಿ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ 10 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದು. ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ತಿಂಡಿ ವಗೈರೆ ಕಳುಹಿಸಿರಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟಾರವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಭಾವ. ಅದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಸ್ವಭಾವ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನನಗೂ ತಮಗೂ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟಾರವರ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವರು ಮಾತು ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬಹುದೇ, ಕಾನೂನು ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದ ಒಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ)

ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟೇರಾಗಿ ಅದಮೇಲೆ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರಿಗೆ ಬಹಳ ನಿಟ್ಟು ಬಂದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿರ ಬಹುದೇ ಹೊರತು ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದು? ನಮ್ಮದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು, ನಾವು ಸುಖಪಡಲಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಅದು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಈ 3-4 ದಿನದಿಂದ ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಖುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದರೆ ನೀವು ಮೊದಲು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಂತ ನಮಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೇರಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಮರೆೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ನಡತೆ ನೋಡಿ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ಅದು ಪಾರ್ಟಿ ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನನಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಬಂದಿದೆ. ತಮಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಊಟ ತಿಂಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಅವರು ಸಹ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ, ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವರು ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಿಂಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು, ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು, ಅನ್ನದಾನಪ್ಪದೊಡ್ಡಮೆಂಟಿ ಯವರು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಇದೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಿಂಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂದವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. 11 ಗಂಟೆಗೆ ತಾವು ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೀರಿ, ಊಟ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಈಗತಾನೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂಡಿದ್ದೇವೆ ಊಟ ಬೇಡ ಅಂತ ಅಂದರು ಕೆಲವರು. ಅದರಿಂದ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಮರೆತು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಈಗ ಒಂದು ಸುಮಧುರ ವಾತಾವರಣ ವುಂಟಾಗಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾನಿಗೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಕೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ನೋವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ

ಕಟ್ಟು ಬದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಅದನ್ನು ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಅಲ್ಲ ನಡೆಯಿತು, ಅಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ಬಿಡೋಣ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು. ನಾನು ಈ 3-4 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದಂತಹ ಸಂಗತಿ, ವಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಿವೀರಪ್ಪ ನವರು ಈ 3-4 ದಿವಸಗಳ ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದು ಏನು ಅಂತ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಸಭೆ ಯಾವುನೇ ಒಂದು ಚರ್ಚಾ ಕೂಟ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು, ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕವರು, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲರತಕ್ಕವರು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಿಂವಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ಅವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಧ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಈಗ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ನಮಗೆ ಹಿಡಿಸದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಕೈ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹಾಗೇ ಅಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಾಪಾತ್ರವಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ 12 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಗಂಟೆಗಳ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ, ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಧರಣಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರೂ ಆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನು ಮಂತಯ್ಯನವರು, ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಮಾಜಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಹಾ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರೇನೂ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಮಾನದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಅವರು ಮನಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು, ಅಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಒಪ್ಪುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವಂತೆಯೂ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಎದ್ದು ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಧಾಟಿಯೇನಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ನಾನು ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು “ನೀವು ತಿರುವು ಮುರುವು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಬಹಳ ನಮ್ರಪೂರೈಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ನಾನಲ್ಲ ಅಂಥ ಇಂಟರ್ ಕಾಂಪ್ಯುರರ್ ಡಿಸಾಸನ್ನಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅದು ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಭರವನೆ ನನಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈಗತಾನೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ: ತಾವು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ತಾವು ಇದರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಏನು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡ ರಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನುನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಯ ತನಕ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, one word I forgot to say. We are extremely thankful to the valuable assistance rendered by your staff, particularly the Secretary, the Deputy Secretary and more than anything else, your security staff, the Watch and Ward. They were the very pink of courtesy and I am glad to tell that.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಬಾಳೆಗರಿ).—ಈಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯುತ್ತರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ ರವರ ವಿಷಯ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೊಂದೂ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು ಅಂದಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೇ: ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ವರೆಗೂ ರೈತರಿಂದ ಜುಲಂ ಮಾಡಿ ಹೊಸದರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಯಾಡಬಾರದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಾಗಿ ಕಳೆದ ಸಪ್ಟೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಆಜ್ಞೆಗೇನು ಬೆರೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 196-68 ರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗಿ ತತ್ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಭಾವದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5.30 P.M.

Mr. SPEAKER.—Now, as regards clarification asked for by Sri Narayanaswamy, I would suggest to him that he should not pre-

it now. According to the understanding, the matter should end here. Let him seek another occasion for it.

I know the hon. Members are exhausted in many ways. I do not want to try their patience any longer. But for one or two points raised by my hon. friends Sri Gopala Gowda and Sri Siddaveerappa I would never have risen. I would like to offer my explanation on only one or two points.

Sri Siddaveerappa stated "All is well that ends well." I completely agree with him. I am essentially for harmony and concord. When the Opposition Members were squatting in the Assembly Chamber, I never wanted to use force against them to send them out. That is why, although remaining in the Assembly chamber after adjournment of the House, without permission, was against rules and parliamentary conventions, I only made an appeal to them not to violate the rules and healthy conventions and left the matter at that. Thereby I have shown that, as far as possible, force should never be used. I am happy I could avoid it. My ideal is that force should not be used under such circumstances and I have followed that cardinal principle.

An hon. Member enquired why a decision was taken not to permit sending of foodstuffs from outside. I do not want to go into its merits. That was an excruciating decision, I had to take that decision first on Friday only in furtherance of parliamentary conventions and traditions and not beyond that; it was not out of malice. I made an appeal to the Members to end the 'Dharan' but the unfortunate incident continued. After hearing representations from the M.L.As., I compromised even on the parliamentary conventions I wish to make abundantly clear to the House that I did not want to insult any Member; it is never in my nature. I bear goodwill to one and all. From the morning of Saturday, Members were permitted to get their food from outside. Till then entry to the Assembly Chamber was restricted to create a good atmosphere for reaching an agreement. I beg pardon of the House for this breach of parliamentary convention. I request once again that I may be excused.

Then it was asked as to why I made a reference to Sri Aziz Sait in my statement. Let me explain. On Saturday evening, I made a Press announcement that I had decided not to use force against the Members squatting inside the House, that I have even permitted supplies of foodstuffs to be brought into the Assembly Chamber and that I had stationed a Doctor at the Chamber at the disposal of the squatting Members round-the-clock and that I did not want to take any decision myself and use the force, and that I would leave the matter to be settled by the House when it re-assembled on Monday. So, it was in pursuance of that I had made the statement to-day; and my intention was not to offend any particular Member. As the custodian of this Chamber and its precincts, it is my duty to furnish a report to the House as to what happened from Friday. If I did not make a report, I would be failing in my duty. As far as I could see, it is only a factual statement expressed in the mildest of terms. As a custodian of this House and

(MR. SPEAKER)

this building, it was my duty to give a report of what had happened and so I have only discharged my duty. I have made that statement as a servant of the House. I did not want to cast reflection on anybody. I was only performing a bitter duty. I hope the hon. Members will not construe it in a bad light.

I repeat the quotation "All is well that ends well." I am as happy as yourselves. Probably I am happier than most of you. That is for two reasons. Firstly, I believe in harmony. Secondly, I may say from a selfish point of view, that the prolongation of this episode would have been a headache to me. I was not happy about it. By the solution of this issue, more than anybody else, I am supremely happy. "All is well that ends well."

A suggestion was made by Sri Siddaveerappa that the House should be adjourned now. In that case, the Business Advisory Committee has to modify the list of business. Is it the pleasure of the House to adjourn it now?

HON. MEMBERS.—Yes.

MR. SPEAKER.—I take that the sense of the House is to adjourn the business for tomorrow. So, the House will now adjourn and meet tomorrow morning at 8-30.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Five of the Clock, to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Tuesday, the 18th March 1969.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 18th March 1969.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at thirty minutes past eight of the Clock.

Mr. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALI) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Formation of Agricultural Colonies in Shimoga and Mysore Districts

116. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister for Agriculture be pleased to state :—

(a) the total amount provided for the formation of two Agricultural colonies in Shimoga and in Mysore districts by the Agricultural Department during the Third Five Year Plan as per G. O. No. FA 193 AMS 61 dated 20th December 1961 ;

(b) out of this amount the amount spent for the implementation of this scheme in the Plan period ;

(c) the amount that has lapsed without spending ;

(d) the details of the scheme ;

(e) the efforts made by them to implement the same during the plan period ?

Sri D. B. PAWAR (Deputy Minister for Agriculture).—

(a) Rs. 12,00,000.

(b) Rs. 0.295 lakhs.

(c) Rs. 11.705 lakhs.

(d) *Vide* statement appended.

(e) Action has been taken to implement the scheme by appointing the staff and selecting the sites.

(SRI D. B. PAWAR)

STATEMENT

Agriculture colonies established during III Five Year Plan.

The salient feature of the scheme are :

(1) To start two colonies to settle one hundred labourers' family, each with 50 families.

(2) To start the colony on Government Waste lands.

(3) To grant each family 10 acres of land out of which provision is to be made to convert two acres into wet lands.

(4) To reclaim the land at Government cost in the first instance and to recover the same in easy instalments after a lapse of five years.

(5) In addition to the above, the following facilities are to be provided to each of the colony :

(a) 525 acres of land.

(b) Two drinking water wells.

(c) One pair of bullocks.

(d) Important items of equipment like mould board, Ploughs, cultivators' harrows, seed drills, etc.

(e) Housing accommodation for each family

(f) A community hall-cum-office building.

(g) Seeds, Fertilisers and Manure to be supplied free of cost during the first year of cultivation.

(h) Two common threshing floors to be provided.

(i) Equipment like sprayers 2, 2 dusters and 2 stone rollers for common use.

(j) One seed store of 10,000 bags capacity.

(k) One bullock cart for each family.

(l) Irrigation facilities at Rs. 10,000 for each 10 acre blocks (5 families)

The cost of all items of work is to be met by the Government except the cost of reclamation of land which will have to be recovered in easy instalments after 5th year.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 11-705 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಲು ಮೂಲ ಕಾರಣ ಏನು ! ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಮೀನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು !

† Sri D. B. PAWAR.—Sir, under the scheme we tried to get lands from the Forest Department in Shimoga District, and we also tried to get some land from the Revenue Department. Ultimately, we could not succeed in getting the necessary land.

† Asterisks indicate that remarks of speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ 11,705 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇದೆಯೇ ? ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ?

Sri D. B. PAWAR.—Similar schemes have now been taken over by the Co-operative and Social Welfare Departments, and now the scheme has been transferred to this Department.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—May I know the stage at which this rehabilitation of agricultural labourers which is formulated by the Agriculture Department is?

Sri D. B. PAWAR.—Since it is now handed over to the Co-operative and Social Welfare Department, it is in a draft stage.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದ್ದಿನಾರಾಯಣ್.—ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಬಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಫೈನಾಲಿಟಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri D. B. PAWAR.—Under the scheme, about 550 acres were required, but we failed to get that land.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know whether the Government has given up the centrally sponsored scheme for organising the agricultural colonies for scheduled castes and scheduled tribes?

Sri D. B. PAWAR.—The scheme is under draft stage. It is taken up under the Central Government scheme, under the Tungabhadra scheme.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—May I know whether this Scheme is taken up under the Government of India grant or State Government grant?

Sri D. B. PAWAR.—It is State Government grant.

Sri M. MALLAPPA.—Has it come to the notice of the Government that these agricultural colonies in the whole State have become lifeless mockeries as they have totally failed in achieving the purpose for which they are established?

Sri D. B. PAWAR.—Sir, I have to express with great regret that the scheme has failed at these places.

Construction of Bridge Across Gundlu in Nanjangud Taluk

279. Sri D. M. SIDDIAH (Biligere).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(a) whether an estimate has been prepared for the construction of a bridge across the Gundlu near Devarasanahalli in Nanjangud Taluk;

(b) whether Guddalipuja of the Bridge was performed during the month of November 1968;

(SRI D. M. SIDDALAH)

(c) whether the people round about the area were made to believe that the Bridge had already been sanctioned and the construction started;

(d) whether the Government is considering the question of the necessity of putting up a Bridge across the Halla, in order to facilitate people round about for their easy movement and transport?

SRI K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—

(a) No.

(b) Government is not aware of this.

(c) This does not arise in view of replies to clauses (a) and (b).

(d) No.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—(ಬಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1968ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೇತುವೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ ನಡೆಯುವ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಸೇತುವೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಹಳ್ಳಿಗರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಗುಂಡ್ಲು ಹೊಳೆಯ ಅಗಲ 195 ಅಡಿ ಮತ್ತು 20 ಅಡಿ ಆಳ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಪ್ರಾಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಫಿಗರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದ್ದಿನಾರಾಯಣ್.—ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಒದಗಿದ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಹಣ ಕಡಮೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟನ್ನು ಬರ್ಕು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Construction of Quarters for Officials at Biligere

511 Sri V. L. SHIVAPPA (Tiptur).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state.—

(a) Whether on the request of the Village Panchayat Chairman, Biligere (Tiptur Taluk) and others, there was a proposal, as early as February 1966 to build official quarters at Biligere Hobli Headquarters ;

(b) the action taken in this regard ;

(c) the reasons that prompted the concerned authorities for deferring the construction ?

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) and (c) The work could not be taken up for execution either under "Rental Housing Scheme" or "Construction of Quarters for Non-Gazetted Officers at District and Taluk Headquarters" as Biligere is only a village, and since there was no requisition for the construction of quarters from any Department of Government under "50 Public Works- Buildings- Minor" of that Department.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬಿಳಿಗರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 1966-67ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಹೋಗಿದೆ. 1966-67ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ರೆಂಟಲ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯರೂಪ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬಿಳಿಗರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವೂ ಅಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಸ್ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಸ್ವಪರ ಕೇಸಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಸ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವ ಮನವಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮನವಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಇವೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲಿವೆ, ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲು ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ 12 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಬಿಳಿಗರಿ ಗ್ರಾಮ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅದು ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮವೆಂಬುದು. ಮನವಿ ಬಂದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಮನವಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Withdrawal of Funds Allotted for Construction of Roads in Tumkur Town

577. Sri GANGABOVI (Gulur).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(a) whether the Minister for Public Works recently toured in Tumkur District;

(b) whether he has issued any instruction to the Public Works Department Officers of the District to withdraw funds allotted for the construction of roads in Tumkur Taluk;

(c) if so, the reasons for the same?

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b) above.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಹಾ ಗೊತ್ತುಮಾಡರಾಗಿದ್ದು ದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ಗೊಳೂರಿನಿಂದ ಕುಂದಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತೋಪೆ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಡಿ. ಸಿ. ಅಭಿವಿನ್ಯಾ ತಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರಾಟ್ ಆಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ನೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಮೇರೆ ಗೊಳೂರಿನಿಂದ ಕುಂದಾಪುರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತೋಪೆರಂಗಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವ್ವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡರಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 50 ಸಾವಿರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಣ ಸಾಲದೆ ಕಡಮೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರಾಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಮುಂದೆ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಮಂಜೂರಾಗಿ 3 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಪೂರ್ತ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

MR. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister has informed me that he will not be in station today. I therefore hold over Question No. 682. Next Question.

Sandal Wood Trees Plantation Scheme

695. SRI C. M. S. SASTRY (Chickmagalur).—

Will the Minister of State for Forests be pleased to state :—

(a) whether the Government has a Scheme of planting sandal wood trees in State Forest area ;

(b) the extent of total acreage of sandal plantation done during the last three years up to a convenient date ;

(c) whether the Government has any idea of encouraging private parties if they take up sandal tree plantation in private lands ;

(d) if so, whether the Government propose to offer to buy sandal wood grown on private lands ?

SRI ALUR. HANUMANTHAPPA (Minister of State for Forests).—

(a) Normally, natural regeneration of sandal comes up and gets established provided the seedlings are protected both from cattle and fires and are also served with hosts within their easy reach. (Sandal is not an autophyte but a parasite).

In some areas, where sandal is rather spares, sandal seeds are dibbled in burnt patches called 'Rabs' along with 'Ekka'—*Calotropis gigantea*—as primary host and other tree growth 6 ft. away from it as subsequent hosts. These sandal plants when they grow up, they form a nucleus and their seeds are disseminated by birds in the surrounding area.

In the afforestation process, specially in the dry areas and scrub forests, sandal is dibbled on the ridges or mounds along with other seeds. But this has not been yielding very good results because these sandal plants get exposed to Spike disease prevalent in the surrounding areas and get killed before maturity or before developing good quantity of heartwood.

There is no separate Scheme for planting of sandal trees.

(b) Since pure sandal Plantations are not raised, this information is not available.

(c) and (d) Under section 72 of the Mysore Forest Act, sandal trees in Old Mysore area are the exclusive property of State Government unless the same be situated in an area in which the State Government have expressly alienated the right to sandal wood. The Mysore Forest

(SRI ALUR HANUMANTHAPPA)

Manual provides for the payment of bonus for the sandal trees removed from Private lands in Old Mysore area based on the girth of the sandal trees. In other integrated areas of new Mysore State, there are different rules about the ownership of sandal trees. Under the new Mysore Forest Act of 1963 and the rules made thereunder, all sandal trees which may grow in any land after the commencement of this Act, and all sandal trees existing on any land prior to the commencement of this Act, the ownership which vested in the State Government shall be exclusive property of the State Government.

In order to encourage the private landholders to protect the sandal-wood trees from being smuggled or otherwise damaged, necessary provision has been made to make payment of bonus equivalent to 50 per cent of the net value (gross value of wood, less cost of extraction, transport cleaning, supervision and other incidental charges) of wood evaluated at the rates sanctioned by Government from time to time. These rules are expected to come into force shortly.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನೇನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಡಿಬ್ಬಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಟ್ರಾಂಕ್ ಮೌಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಯಿರ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ರೀಜನ್ ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ನಾವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಂಕ್ ಮೌಂಡ್ಸ್, ಸಾಯಿರ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ರೀಜನ್‌ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಹೊಸ ಮೈಸೂರ್ ಆಕ್ಟ್ 1963ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಜರೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದವು ಆಗಿವೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಒನ್ಸ್‌ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಎರ್ರಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅಂತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರೂಲ್ಸ್ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಪೇಷರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗಂಧದ ಮರ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ

ನವರೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ತಂದು ಕೊಡುವುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಐದೇ ಎಲ್ಲ ಈ ತರಹ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಖಾಸಗಿ ಮುಖಂಡರಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದರೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮರ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಡುಗೆಲು ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಯಾರಿಂದರಾದರೂ ಊನವಾದರೆ ಫಾರಿಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ತೊಂದರೆಯೇಕೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮರ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೆಹರಾಡೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಿಪದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ರಿಪರ್ಟ್ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಎಲ್ಲ ಮರಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮರವನ್ನು ಒಗೆದು ಆ ಹುಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಂಧದ ಮರಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೆಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಎನ್ನೂ ಮರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಂಧದ ಮರಗಳೆಷ್ಟು ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಮರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲರೇ ಇಷ್ಟು ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗಂಧದ ಮರಗಳೂ ಇತರೇ ಮರಗಳೂ ಕಳವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯವರ ಸಹಕಾರವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಚಟ ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕದ್ದವನಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆ, 2 ತಿಂಗಳು ಸಜೆ ಎಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಈ ಕೇಸನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ—ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ರಾರಿಯಲ್ಲಿ 60—70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳವು ಮಾಲರವುವುದರಿಂದ ಆ ರಾರಿಯನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನ್‌ಫಿಸ್ಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಗಂಧದ ಮರದಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಅದರಿಂದ ಅದು ಡೀಜನರೇಷಾಗದ ಹಾಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಯಾವ ರಿಸರ್ಚ್ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಸೇರಿ ರಿಸರ್ಚ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನಹಿತ ನುಟ್ಟುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರು ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೇ ಪೀಪರ್ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಕೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೇಸಿನ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಏನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಸಟ್ಟಿ.—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 81ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಸನಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know in how many smuggling cases it is found that there is connivance with the departmental offices?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—It is outside the scope of the question. How can I tell this?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋಲೇಗೌಡ.—ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸ್ವಗರ್ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಗಂಧದ ಮರದ ಎಷ್ಟು ರಾರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಯಾವ್ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರದ ಎನ್‌ಟೀರ್ನ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತಾ ಯಾವುದೋ ವಿಧವಾದ ಕಾಯಿರೆ ಬಂದು ಈ ಗಂಧದ ಮರದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೇಕಡ 82-2ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶವಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಡಿಸೀಜ್ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಫೈಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ.—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಗರ—ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇದುವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬಡ್ಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸಾಯರ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ಅಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗಂಧದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಧದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗಂಧದ ಮರವು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರದೆ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಗಂಧದ ಮರವು ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಅದು ಬೆಳೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—(ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿನ ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಒಡೆತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಇತರ ಏಕೀಕೃತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸದರಿ ನಿಯಮಗಳು ಇಪ್ಪರಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ರೂರ್ಸ್ ಆಫೀಸರಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ (ಸಿ) ಮತ್ತು (ಡಿ)ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

Construction of Irrigation Community Well in K. R. Nagar Taluk

746. SRI M. BASAVARAJU (K. R. Nagar).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) whether the Government has received any representation for the construction of Irrigation Community well near Madavanahalli and Beeranahalli (K. R. Nagar Taluk);

(b) if so, the action taken in the matter ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of the reply to clause (a).

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—(ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಬಂದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಇದೆ. ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಆರ್. ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ ಇರುವವರೆಗೂ ನೀರು ಅಲ್ಲಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಅದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Starting of a Co-operative Sugar Factory at Shimoga

811. Sri K. H. SRINIVAS (Sagar).—

Will the Minister for Development be pleased to state ;—

(a) whether there is a proposal to start a Co-operative Sugar Factory in Shimoga ;

(b) if so, where the matter stands at present ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a).

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—11ನೇ ತಾರೀಖು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತಹ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಬ್ಬನ್ನು ಅರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಮರ್ಥವಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಿಜವಾಗಿದ್ದು ಈ ಸಲಹೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೆಯೇ ಬರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

9-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಯವರು 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಶೇರ್ ಕೇಪಿಟಲ್ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ನಂತರ ಬೈ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಹೊಸ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ವತನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ, ನಾವು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ, ಐ.ಎಫ್.ಸಿ. ಅಥವಾ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತನಿನ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ನಿಜವೇ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ನಿಜ. ರೈತನಿನ್ ಸದ್ಗತಿ ತೆಗೆದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಮೆ ಇರುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲ ನಿಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತನಿನ್ ಇಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ, ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 8 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಫಿನಿಬಿಲಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅವೆಲ್ಲಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾದರೆ, ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವುಗಳ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದು.

SRI ABDUL KHUDUS ANWAR.—Do the Government think that the present sugar factory is in a position to crush the entire quantity of sugar cane grown in Shimoga and Bhadravathi Taluks Sir?

SRI P. M. NADAGOURA.—That information is not available with me.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದ್ರಿನಾರಾಯಣ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ತುಂಗಾ ನಾಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಪ್ಪಿನಿಟಿ ಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ದಾರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಶುಗರ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನಿಂದ ಒಂದು ಮನವಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೆಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತಹ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಪೈಕಿ, ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀಯವರಿಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ನೋವುಶೇಖರಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಲದವರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ 1,84,750 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು 1,200 ಎಕರೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಆ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿತಿಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ತರೀಕೆರೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—How does it arise under this question?

Sri K. H. SRINIVAS.—Supplementaries arise out of replies that the Ministers give. He has also answered in the general Context. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಎಂದು ನೀರಿಕ್ಷಣೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಮತ್ತು ಅವು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 8 ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಪೋಜರ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎರಡು ಎರಡು ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಪೋಜರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Construction of a General Hostel for Students at Shimoga.

816. Sri K. H. SRINIVAS (Sagar).—

Will the Minister for Education be pleased to state—

(a) whether the Government is aware of the absence of a General Hostel at Shimoga and the necessity of establishing the same for the benefit of students;

(b) if so, whether the Government has any proposal for constructing a General Hostel at Shimoga for the benefit of students?

Sri N. M. KATRABASAI AH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(a) Yes. General Hostels have to be started by private agencies. Government aid such Hostels.

(b) Aid will be given as per rules to any society that may establish a General Hostel.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆಯ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಈ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವ್ವಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯನೋಗಿ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಎಯ್ಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು! ಇರುತ್ತವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಸರ್ಕಾರದವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ನೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದಿನಾರಾಯಣ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂರು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗದ ಒತ್ತಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಆಗಲೇ, ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಾಗಲೇ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಬಾಸಗಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನಂತರ ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರುತ್ತವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಟ್ಟಾಚ್ ಅದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಉತ್ತರವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಿ. ಹಾಲಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಘದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು 2 ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್ತಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ, 2 ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ 324 ಫೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಒಂದು ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಾಗ, ಕುರುಬರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸ್ಕೋಪ್ ಒಳಗೆ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. I disallow it.

Sri K. H. SRINIVAS.—He is evading to allowed the supplementary. We say that it is an obligation on the part of the Government to start a hostel and it is not a question of policy.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬನಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಇದು ಒಂದು ಸರಕಾರದ ಅಡ್ಡಿಗೆಟರಿ ಫಂಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್ ತೆರೆಯುವಾಗ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

N.R.W.S. Scheme at Channagiri Taluk

882. Sri N. G. HALAPPA (Channagiri).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(a) the number of schemes prepared under the National Rural water supply scheme, in Channagiri Taluk, Shimoga District ;

(b) if the schemes are pending the stage at which they are pending ;

(c) whether it has come to the notice of the Government that there has been an acute scarcity of drinking water in Kasaba and Ubrani Hoblies of Channagiri taluk ;

(d) if so, the measures the Government proposes to take to remove the scarcity of drinking water ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) 15.

(b) Out of 15 schemes, 4 schemes have been completed and the remaining 11 schemes are pending. Details of pendency are furnished in the statement appended.

(c) Yes, in 12 villages in Channagiri Kasaba Hobli and 6 villages in Ubrani Hobli.

(d) Cent per cent financial assistance was recommended in respect of these villages, but the Government of India declined to alter the pattern of assistance. The Village Panchayats concerned have been addressed to forward resolutions seeking implementation of the schemes and agreeing to meet their share of the expenditures. The receipt of resolutions from the panchayats are awaited.

STATEMENT

Schemes completed

1	Santhebennur	...	50,000
2	Nallur	...	55,000
3	Thyavanigi	...	32,000
4	Kariganur	...	34,000

Schemes pending with Government

1	Neethagere and Nuggehalli	...	90,000
2	Chiradoni	...	1,08,000
3	Devarahalli	...	92,000
4	Basavapatna	...	1,15,000
5	Goppenahalli	...	97,000

Schemes pending with the Chief Engineer (GL)

1	Oodigere	...	77,000
2	Tavarekere	...	81,000
3	Maravanji	...	54,000

Schemes under preparation with the Executive Engineer, Rural Water Supply Division, Bangalore.

- 1 Lingadahalli
- 2 Kortikere
- 3 Pandavahatti

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ.—ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜೇಗಿನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅವರ ಪಾಲಿನ ಹಣ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri N. G. HALAPPA.—It is stated that the Village Panchayats have been addressed to forward resolutions seeking implementation of the schemes and agreeing to meet their share of the expenditure. If the Village Panchayats are agreeable to pay their part of the expenditure, are the Government willing to start the scheme ?

Sri B. L. GOWDA.—At least they must show their willingness to pay. We have written to them. They have not yet replied.

Election to the Bangalore City Corporation

906. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

when the decision will be taken to hold Elections to the Bangalore City Corporation as the people of Bangalore are anxious for the same ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

the decision in this behalf will be taken by them at the appropriate time.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸೂಕ್ತ ಕಾಲ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ? ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆರ್ಡರು ಪ್ರಕಾರ 1970 ರ ಮೇಗೆ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಜುನಾವಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಿ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಯವರು ತಮಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇಂತಹದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೂಕ್ತ ಕಾಲ ಎನ್ನುವುದು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಿ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಯಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರೇ ಆಗಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವ ವಿಚಾರ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎರೆಕ್ಟರ್ ರೋಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಎರೆಕ್ಟನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸು ತ್ತಾರೋ? ಹೊಸದಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂ.ಸಿ. 10 ಸಾವಿರ, 20 ಸಾವಿರ ಇಲ್ಲವೇ 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, 63 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದರು. 31 ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವ ರಾಜಾಜಿನಗರವೂ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಮಾನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮತ ದಾರರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತಕರಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾನೂನಿನುಗುಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಶ್ವಿನಿನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ಎಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು ಜರೂರಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ, ಜನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈವಾಗ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಂಥಾ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲೇ ಜುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜುನಾವಣಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅವು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಕಾನುನ್ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆದನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಜುನಾವಣಾ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತೀವ್ರ ಅಂದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿವಸ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ದಿಶಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾದರೂ ಜುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಈಗ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದರಮೇಲೆ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಮೂಲದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Selection of Fisherman as a Trainee

923. SRI M. M. JALISATGI (Bhatkal).—

Will the Minister for Fisheries and Ports be pleased to state :—

(a) whether a fisherman by profession is eligible for selection as a trainee ;

(b) whether a number of applicants from Kumta, Honnavar and Bhatkal Taluks were not selected as trainees on the ground that they are not fishermen by caste ?

SRI H. C. LINGA REDDY (Minister of State for Fisheries and Ports).—

(a) Yes.

(b) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಸತ್ಕಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾತಿಯಿಂದ ಬೆಸ್ತರವಲ್ಲವೆಂಬ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಜರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರರೇತರರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರಡ್ಡಿ.—ಮೊದಲು ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಸ್ತರಲ್ಲದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ತರಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಸ್ತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ? ಅವರು ಬೆಸ್ತರಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರಡ್ಡಿ.—ಇಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಧವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳು, ಲೋಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇಂದ್ರಬಹ್ಲು.—ಮೀನು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮೀನುಗಾರರು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೂರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾ ವಣಿ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ನಾಲ್ಕು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಲವತ್ತು ಜನರಂತೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈವಾಗ 50 ಜನರಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that the Selection Committee has monopolised the selection of candidates only for the benefit of a few fishing communities, to the exclusion of others in the North Canara District ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—No that is not true.

Sri B. P. KADAM.—Is it not brought to the notice of the Minister for fisheries ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—The matter will be enquired into. I will verify it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಫಿಷರೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರ ಜಾತಿಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ನಿಜವಾಗಿ ಫಿಷಿಂಗ್ ಅನುಭವ ಪಡೆದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಮುಖ್ಯವಾದ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನು ಎಂದರೆ, He should be a fisherman by profession having five years' sea-going experience ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲನೆಯದು, 21 ವರ್ಷದಿಂದ 40 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಸ್ಥನಾಗಿರಬೇಕು. ಜಾತಿಯ ವಿಚಾರಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಸತ್ಕಿ.—ಬೆಸ್ತರಲ್ಲದವರನ್ನು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ನಿಮ್ಮ ನಜರಿನಲ್ಲದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಸ್ತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್, ಹಾಗೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಮತ್ತು ಚೇರ್ಮನ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಯೂನಿಯನ್, ಕಾರವಾರ; ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕರೆದು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಲಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಾದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that the Selection Committee has monopolised the selection for the benefit of a few fishing communities only ? Was that fact not brought to the notice of the Hon. Minister by a letter signed by all the M.L.As. of North Kanara District ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—I do not remember. I will just verify.

Sri B. P. KADAM.—It was given in September.

Sri H. C. LINGA REDDY.—That was not about this.

Mr. SPEAKER.—Question No. 937. Hon. Member Sri A.R. Panchagavi is absent. The Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Promotion to Block Development Officers**451. Sri MAHADEVA BANAKAR (Byadagi).—**

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(a) the reason for not yet giving promotion to Block Development Officers according to their services, as per the General Cadre Services Rules ;

(b) whether it is a fact that decision was taken long back to give promotion to certain percentage of the Block Development Officers in the Revenue Department ;

(c) if so, when the same will be implemented ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(a) Promotion to Block Development Officers is being given on the basis of seniority and Cadre and Recruitment Rules.

(b) No.

(c) Does not arise.

Untrained Teachers in Government Schools in Gulbarga District**664. Sri J. P. SARWESH (Serum).—**

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(a) the total number of untrained teachers in Government Schools in Gulbarga District ;

(b) whether the batch of teachers selected for Gulbarga District on 22nd June 1961 have not been given training, if so, the reasons for denying them from the training ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—

(a) 2,864.

(b) They have been given training. The question of denying chances of training does not arise.

Reduction in Grant to High Schools in Dharwar Division

937. Sri A. R. PANCHAGAVI (Arabhavi).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(a) whether grant in aid moneys to several High Schools in Dharwar Division have been reduced or disallowed to a considerable extent for the year 1966-67;

(b) the total amount thus involved;

(c) whether Government is aware that much inconvenience, loss and thereby harassment is caused to such voluntary organisations;

(d) whether Government intend to give proper relief to such bodies?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a) above.

(c) No.

(d) Does not arise in view of reply to clause (c) above.

9-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಮತ್ತು 30 ಜನ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆವು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 15ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1969ರ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಛೊದಾಣ ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—I shall give you a hearing and decide.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಕ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪೀಚ್ ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಇತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—I shall look into it and find out what the position is.

Sri M. NAGAPPA.—I have sent a notice of an adjournment motion regarding the incident on the 14th night. There was a fire accident in Raichur Town causing a loss of Rs. 75,000.

Mr. SPEAKER.—I shall consider it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ವಿದ್ಯುತ್ ದರದ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ 3 ವಿವರಗಳ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ನೂತನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ನವರು ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ನೂತನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಧಾರವಾಡ ಮೇಲೆ ಇದರಿಂದ ಒತ್ತಡ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಬೀಳುವುದು, ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ದರ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ದರ ಹೇಗಿದೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಲುವು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು

ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದಂತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದವರಿರುವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ದರದ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದಮೇಲೂ ಒತ್ತಡ ಬೀಳುವುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ನನ್ನ ಮುಂದಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister is not in station. I shall hear him and then decide.

Request for Release of Arrested M.P.s. and other Persons at Bangalore

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ವುಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾದುವು, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾದುವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಸಂತೋಷ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೆಲವರನ್ನು, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತಿತರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ "All is well that ends well," ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಾಯ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಸ್ಟೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅವರ ಸಲಹೆಗೆ ತಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೈಲಿನಲ್ಲರತ್ತ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಳಮಳವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗತ್ಯ. ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಇರಕೂಡದು ಅಂತ ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, hon'ble Members have referred to certain events which have happened outside the House yesterday. Your goodness was pleased to refer only to the incidents that were taking place inside the House. Therefore, I humbly submit that the incidents which have taken place outside the House would not be covered by your statement. When this House sits, so many events take place within the State. The hon'ble Member Sri Krishnan seems to think that I speak without thinking. I would make a request to him to kindly revise his opinion. I very humbly request that the Government cannot take the request of the hon'ble Members into consideration at this stage.

Sri D. B. KALMANKAR.—I may be permitted to speak for a minute.

Mr. SPEAKER.—I think there should be a limit. Let us have some procedure. The hon'ble Members wanted a statement from the Government and the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs, Sri Puttaswamy has made a statement. We are already short of time. Let us use it more usefully. We shall take up the next item.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

(i) *Re: Stoppage of Payment of Salaries to the Teachers etc., of M. E. S. Girls High School, Chickmagalur.*

Sri C. M. S. SASTRY (Chickmagalur).—I call the attention of the Minister for Education to the stoppage of payment of salaries to the teachers and staff of M. E. S. Girls High School Chickmagalur.

Mr. SPEAKER.—This Covers the Similar notice by Sriyuths B. P. Gangadhar and K. H. Ranganath. The Hon'ble Minister for Education will reply.

† Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The Hon'ble Members have drawn the attention of Government to the stoppage of payment of Salaries to the Teachers and staff of M. E. S. Girls High School, Chickmagalur. According to the revised Grant-in-Aid Code for Secondary Schools, an Advance Salary Grant Bill is prepared for each School and submitted to the D. E. O. These grants will be adjusted in the final Grant to be released to the school. If any School Management fails to implement the rules of the Grant-in-Aid Code, the D. P. I can stop the grant for the school concerned. The Management of M. E. S. Girls' High School, Chickmagalur terminated the services of three Teachers without conducting regular enquiry as prescribed under Rule 52 of the Grant-in-Aid Code. These teachers had put in a service of more than 2 years. The Teachers appealed to the D. P. I. and on considering the appeal, the D. P. I asked the Management to reinstate the Teachers in service and to hold a regular enquiry as per rules. But the management failed to obey the orders of the D. P. I. Accordingly, the D. P. I. stopped the Advance Salary Grant Bills of the School. The D. P. I. has issued another letter to the Management on 12th March 1969. In the meanwhile, the D. E. O., Chickmagalur has been instructed to release the Advance Salary Grant until further orders.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಯಿಡ್ ಕೋಡಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಅವರು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗ ತಾನೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಯಿಡ್ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೂರು ಜನ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನಾವು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಅನಂತರ ಹಾಗೆ ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದವರ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ತಾರೀಖು 1-8-1968ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು.....

“Approval of appointment of teacher in M. E. S. Girls' High School, Chickmagalur dated 5th July 1968 from the Head Master—Order thereon: The following appointment was approved: H. S. Subramania, B.sc. Date of birth 7th May 1939, pay Rs. 130—250 in place of A. R. Geetha from 30th May 1968.”

ಹೀಗೆ ಒಂದು ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ :—

“C. Anantharaman, B.A. Date of birth 15th August 1945, Pay Rs. 130—250. In place of Santamani from 3rd March 1968.”

ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಟೀಚರ್ಸ್‌ನ್ನು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇರಾಖೆಯವರೇ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಈಗ ಕ್ಲಾಂಫಿಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಡಿ. ಎ. ಐ.ಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

“District Educational Officer, Chickmagalur, has now been asked to release advance salary grant of all staff already withheld. The management is, therefore, directed to obey the instructions of the Department already issued and re-instate the 3 teachers terminated without following the procedure forthwith.”

ತಾವು ಈ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಈಗೂಡರೇ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಟೀಚರ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವು ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಆ ಹೊಸಬರ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಒಪ್ಪಿರಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಎಯಿಡ್ ಕೋಡಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ನನ್ನೆಲ್ಲ.

(ii) *Re: Stoppage of Supply of Fertilizers to the Ryots etc., in the State.*

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—I call the attention of the Minister for Agriculture to the telegraphic instructions issued by the State Marketing Societies in Raichur District regarding stoppage of supply of fertilisers to the ryots.

Sri I. SOMASEKHARAPPA (Hosānagar).—I call the attention of the Minister for Agriculture to the accumulation of heavy stock of fertilisers in the State and serious problems arising out of it.

Mr. SPEAKER.—The reply by the Minister will cover the similar notices given by Sriyuths M. N. Ramanna, K. N. Veerappa Gowda and Tirumala Devaraya.

† **Sri D. B. PAWAR (Deputy Minister for Agriculture).**—With reference to the above Calling Attention Notices, I beg leave of the House to make the following statement :—

I would like to take this opportunity to keep the House informed about the position regarding the supply of fertilizers in Mysore State. As the Hon. Members are aware, the Department of Agriculture was distributing the fertilisers through its officers in the past. This was considered an unsatisfactory method, as the departmental officers were tied up with this work most of the time, and were not free to attend to their activities pertaining to Agricultural Extension work. This method was changed, and the Mysore State Co-operative Marketing Society was appointed to act as an agent on behalf of the State Government. The distribution of fertilisers was undertaken through the taluk and primary co-operative marketing societies.

2. As the Hon'ble Members are aware, there was an acute shortage of fertilisers during the past few years. There have been frequent complaints of blackmarketing, and a number of restrictions had also been imposed. The Government of India at the repeated requests made by the State Government imported fairly large quantities of fertilisers during the last two years; and this has eased the position considerably. Fertilisers are now being issued without imposing any restrictions and for all types of agricultural crops. According to the latest information available, the stock of fertilisers with the Mysore State Co-operative Marketing Society is 3,48,954 tonnes, valued at Rs. 23,35,28,608.

3. The Hon'ble Members have felt that the indent made by the Department of Agriculture was in excess of the requirements; and had failed to take into account the off-take of fertilisers in the past. The off-take of fertilisers during the last three years has been as follows :—

1965-66	...	1,22,815 tonnes
1966-67	...	1,47,428 tonnes
1967-68	...	1,51,852 tonnes

The consumption during the year 1968-69 is expected to be about 1,75,000 tonnes. In addition to this, the consumption of fertilisers through the private sector is estimated to be of the order of about 1 lakh tonnes during the year 1968-69. Thus, the total consumption during this year would be nearly 2.75 lakhs tonnes: and it would be necessary to build up stocks slightly larger than this figure, to meet the demands

of the coming year. The Department of Agriculture makes the calculation of the requirements of fertilisers for the different crops, not only according to the dosages recommended but also taking all other relevant factors into consideration. The consumption of fertilisers has been low in the previous years, mainly because of non-availability of supply. There have also been other difficulties like the non-availability of credit from the co-operative sector. Many of the primary co-operative marketing societies and some of the District Co-operative Central Banks, have not been able to function effectively due to a variety of reasons and this has, to some extent, been responsible for the low consumption of fertilisers. Further, the consumption in the previous years does not represent the full potential in the State, mainly because there was not only shortage of fertilisers but the seasonal conditions also in many parts of the State were not quite favourable. As the Hon'ble Members are aware, the rainfall was inadequate in many parts of the State.

4. The Department of Agriculture has calculated that the requirements of fertilisers for an average year would be about 1,23,000 tonnes in terms of Nitrogen. This would amount to about 5 lakhs tonnes of Ammonium Sulphate. In addition, the State would require phosphates and potash. There are a number of other difficulties in the distribution of fertilisers—particularly the shortage of godowns. These difficulties are being continuously looked into. The co-operative societies are being encouraged to give short-term credit to all cultivators who are not defaulters and who wish to purchase fertilisers. The commercial banks have also been stimulated to enter the field of Agricultural finance. These steps are likely to improve the consumption of fertilisers during the coming year.

5. According to the policy followed by the Government of India, 50 per cent of the value of fertilisers is given by them to us as short-term credit. The balance of the amount could be obtained as a loan by the State Marketing Society from the Reserve Bank of India and from the scheduled banks. The share structure of the Mysore State Co-operative Marketing Society has been considerably strengthened during the last two years. The Government has contributed Rs. 34,72,700 so far to the share capital of the Mysore State Co-operative Marketing Society. This has enabled the State Marketing Society to borrow a sum of Rs. 3 crores from the Reserve Bank. They have been advised to borrow an additional sum of Rs. 2 crores from the Reserve Bank, and also to get additional finance from the commercial banks. It is true that the State Marketing Society will have to pay interest on these loans; but the margins that are allowed on the sale of fertilisers are enough to cover the interest charges, and also the expenses to be incurred on account of hiring godowns, transport charges, incidental charges etc. The question of margins to be allowed to the three-tier co-operative structure has been under continuous review, and Government is considering modifying it to a two-tier structure, which would enable the co-operatives to function in a more competent manner. The co-operative marketing societies

(SRI D. B. PAWAR)

are not merely stockists of fertilisers. They are also required to undertake a number of activities to promote the use of fertilisers by cultivators.

6. The Finance Minister of the Government of India announced in his Budget Speech on the 28th February 1969 the imposition of a countervailing Import duty at the rate of ten per cent. *ad valorem*. We were advised that the sales of fertilisers should be temporarily suspended pending communication of the revised rates. In view of this, the sale of fertilisers within the State was suspended for a period of three days only. This is obviously what the Hon'ble Members, Shri Tirumala Devaraya and Shri Nagappa, have referred to. The Government of India have since intimated to us the revised rates at which the fertilisers have to be sold. They have been communicated by the State Marketing Society to all the Taluks, and instructions have also been issued to release the fertilisers to the cultivators. I hope that the temporary stoppage of sales for a short period will not have caused any serious inconvenience to the cultivators. On the other hand, we are taking all steps necessary, continuously, to propagate the balanced use of fertilisers.

7. Taking these factors into consideration, I feel that it is desirable to have sufficient stocks of fertilisers—or even quantities slightly in excess of our requirements—so that the farmer is at no time faced with the problem of shortage of inputs, and driven to the black-market to obtain his requirements, as was the case a few years ago. Adequate stocks of fertilisers have, therefore, been built up, so that our farmers may not be inconvenienced at any time during the coming year due to uncertainty of either local production or short-fall in imports. We cannot be too sure that imports will continue in the same manner in the coming years. I am sure, the members would like the Government to take all steps necessary to ensure that the essential inputs required by the cultivators are made available in sufficient quantities, and at the appropriate time, at convenient points throughout the State; and we will take all steps necessary to ensure the attainment of this objective.

8. The intention of Government is to ensure that the cultivator is served by all the different agencies in a competent way. Government have now given the agency for the distribution of fertilisers to the Mysore State Agro-Industries Corporation also, in addition to the Mysore State Co-operative Marketing Society, so that the societies do not have to bear a heavy burden. Some reputed firms have also been encouraged to undertake a promotional programme for the sale of fertilisers. As already mentioned, the intention is that all the different agencies will take necessary steps to ensure that there is a continuous flow of fertilisers to the farmer in adequate quantities and in time.

Sir, a statement indicating the prices of fertilizers which were existing before and which now exists is placed on the Table of the House.*

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, according to the Hon. Deputy Minister, a very huge sum of Rs. 23 crores and odd has been invested, for which interest charges, godown charges, transport charges and various other things will have to be paid. I would like to know what will be the total burden on the cultivator? In other words, what would be the extra amount that he has to bear on account of these charges?

Sri D. B. PAWAR.—Sir, I have already placed that information on the Table of the House; the Hon. Member can have a look at it.

Request for release of arrested M.Ps. and other persons at Bangalore.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಫ ನಾಗರಾಡ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀವ್ರ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Sir, yesterday's movement was a political movement. I request the Government to take immediate action so that they may also be released.

Mr. SPEAKER.—Let us take up the next item on the Agenda.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ಪೀಕರ್, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೂ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿರನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have called the next item.

Budget Estimates for 1969-70—Demands for grants

Demand No. 20 (31) Agriculture

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 11,24,39,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1970, in respect of Agriculture”.